

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: ეთნოლოგია/Ethnology

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: ეთნოლოგიის ბაკალავრი/BA in Ethnology
სპეციალობა: ეთნოლოგია

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 240 ECTS კრედიტი. საბაკალავრო პროგრამაში 240 ECTS კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად: 50 ECTS კრედიტი ეთმობა საფაკულტეტო სავალდებულო სასწავლო კურსებს. 120 ECTS კრედიტი განკუთვნილია მირითადი (მაპროფილებელი) სპეციალობისათვის. 60 ECTS კრედიტის ფარგლებში სტუდენტს შესაძლებლობა ეძღვა აირჩიოს სასურველი დამატებითი პროგრამა, ხოლო 10 ECTS კრედიტი განსაზღვრულია ე.წ. თავისუფალი კრედიტებისათვის.

სწავლების ენა: ქართული ენა

პროგრამის მიზანი:

თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ეთნოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის მიზანია მოამზადოს ფართო თეორიული და პრაქტიკული გამოცდილების მქონე სპეციალისტები, რომელთაც შეეძლებათ მონაწილეობის მიღება ეთნიკურ პრობლემათა განხილვა-მოგვარების მიმართულებით წარმართულ საქმიანობაში. პროგრამის მიზანია, ეთნოლოგიის დარგში ფართო და ზოგადი ცოდნის ფონზე, მოამზადოს სპეციალისტი, აღჭურვილი იმ დარგობრივი კომპეტენციებითა და უნარებით, რომლებიც უზრუნველყოფს მის შრომით დასაქმებას.

მიზნის მისაღწევად პროგრამა ითვალისწინებს შემდეგი ამოცანების განხორციელებას, კერძოდ, მოამზადოს თანამედროვე გამორჩეული ეთნოლოგიური მეთოდების, თეორიებისა და პრაქტიკული ცოდნის მქონე სპეციალისტები, რომელთაც შეეძლებათ წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად პრაქტიკული კვლევების განხორციელება. სტუდენტებს გამოუმუშაოს საველე მონაცემების საფუძველზე მსოფლიოს ხალხთა სოციო-კულტურული განსხვავებულობის რელატივისტური კვლევის უნარი, მათ შეეძლოთ მიმდინარე ეთნო-კულტურულ პროცესებზე დაკვირვება და მათი განვითარების პერსპექტივების პროგნოზირება. ეთნოსთაშორის ურთიერთობებზე მოქმედი ფაქტორების, ეთნოსთა მშვიდობიანი თანაცხოვრების ტრადიციული სისტემებისა და თანამედროვე მექანიზმების შესახებ არსებული ცოდნის გამოყენება; სხვადასხვა სახის კონფლიქტების (იქნება ეს ეთნიკური, რელიგიური, სოციალური თუ სხვა) ჩამოყალიბების მიზეზების, განვითარების შესაძლო ვარიანტების, სავარაუდო შედეგების ანალიზი; არსებული ეთნოგრაფიული რეალობის (ეთნიკური თუ ეთნოგრაფიული თავისებურებების) ფიქსაცია, რიგ შემთხვევებში ზოგიერთი ტრადიციული ელემენტის რევიტალიზაციის (მაგ. სოციალური კონტროლის მექანიზმები, ურთიერთდაბმარების ფორმები და სხვა) მიზანშეწონილების დასაბუთება. მოამზადოს ეთნოგრაფიული რეალობისა და თავისებურებების (განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება კავკასიის რეგიონსა და საქართველოზე) მცოდნე კვალიფიციური სპეციალისტი, რომლისთვისაც კარგად იქნება ცნობილი კავკასიისთვის დამხასიათებელი პრობლემები, რეგიონში მცხოვრები ხალხების ისტორიულ-კულტურული ურთიერთობები, მათი ყოფა და ისტორიის ხანგრძლივ პერიოდებზე გავლენის მქონე ღირებულებათა სისტემები, ეთნიკური კატეგორიები, ინტერეთნიკური ურთიერთობების მარეგულირებელი ფაქტორები. გამოყენებულ

იქნება დარგში სწავლებისა და კვლევის თანამედროვე საერთაშორისო მიღწევები და მეთოდები, მსოფლიოს წამყვანი სასწავლო და კვლევითი ცენტრების გამოცდილება.

ეთნოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა მასში ჩართული აკადემიური რესურსით, სასწავლო კომპონენტით მიზნად ისახავს, მოიცვას დარგის ფართო ცოდნა და ბაკალავრის მომზადებისას გაითვალისწინოს ბაზრისა და დამსაქმებლის მოთხოვნები, აგრეთვე უზრუნველყოს საკუთარი კურსდამთავრებულისთვის შესაბამისი და მომიჯნავე სპეციალობებით სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა. პროგრამის მულტიდისციპლინური პროფილის გამო ეთნოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის კურსდამთავრებულებს აქვთ არა მხოლოდ ჰუმანიტარულ, არამედ სოციალურ მეცნიერებათა პროფილით სწავლის გაგრძელების პერსპექტივა.

ეთნოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის კურიკულუმი შედგენილია ლოგიკურად, რათა საფეხურებრივი პრინციპით, თანდათანობით მოხდეს იმ კომპეტენციების გამომუშავება და კვალიფიკაციის მიიღება, რომელსაც, ზოგადად, პროგრამა და, კერძოდ, მისი მიზან-შედეგები ითვალისწინებს. არჩევითობის პრინციპი უზრუნველყოფილია როგორც ძირითადი სპეციალობის, ისე დამატებითი სპეციალობის (ასეთის არჩევის შემთხვევაში) და საფაკულტეტო დისციპლინების ფარგლებში. სასწავლო კომპონენტის განხორციელებისას გამოიყენება სწავლების სხვადასხვა მეთოდი. ხშირ შემთხვევაში ადგილი აქვს მეთოდთა შერწყმას. სწავლის შედეგების მისაღწევად პროგრამა ლექციის, სამუშაო ჯგუფის, პრაქტიკული მეცადინეობის, საშინაო დავალების, შუალედური შეფასების, პრეზენტაციის, რეფერატის, ესეს, თარგმანის, საკონტროლო წერის, დასკვნითი გამოცდის, საბაკალავრო ნაშრომის და სხვ. ფორმატში იყენებს სხვადასხვა მეთოდს (ვერბალური მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, მასალის დაკონსპექტება, ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი, ჯგუფური მუშაობა, ევრისტიკული მეთოდი, როლური და სიტუაციური თამაშები, დისკუსია/დებატები, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება, წერითი დავალებები და სხვ.) კონკრეტული სასწავლო კურსის სწავლების პროცესში გამოყენებული მეთოდები მითითებულია თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსში.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: ერთიანი ეროვნული გამოცდები

სწავლის შედეგი:

თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ეთნოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ერთიანი სწავლის შედეგები შეიძლება შემდეგნაირად აღიწეროს:

- **ცოდნა და გაცნობიერება:**

სტუდენტებს გადაეცემათ დარგობრივი თეორიული ცოდნა ეთნოლოგიური მეცნიერების ჩამოყალიბებისა და განვითარების ისტორიის, ძირითადი თეორიული მიდგომებისა და მიმდინარეობების, დარგის განვითარების თანამედროვე ტენდეციების შესახებ. სტუდენტები გაეცნობან ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებს, როგორიცაა ეთნოსი (ხალხი) და მისი მახასიათებლები – მატერიალური და სულიერი კულტურა, ნათესაობის სისტემები, სოციალური და პოლიტიკური სტრუქტურები, ფსიქოლოგიური თავისებურებები და ეთნიკური ხასიათი, ღირებულებათა სისტემა, კულტურათაშორისი მიმართებანი და კულტურის დინამიკა, აღზრდის ტრადიციები და ქცევის ნორმები. შეისწავლიან მსოფლიოს ხალხთა წარმოშობისა და განსახლების, მათი ანთროპოლოგიური, ლინგვისტური და კულტურული კუთვნილების საკითხებს. მიღებული ცოდნა სტუდენტებს მისცემს შესაძლებლობას წარმოიდგინონ მსოფლიოს ეთნიკური სურათი, გააკეთონ მოვლენათა ისტორიულ-ეთნოლოგიური ანალიზი და განსხვავებულ კონტექსტში აღიქვან ისტორიული და მიმდინარე პროცესები. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება საქართველოსა და კავკასიის ეთნოლოგიური პრობლემების

შესწავლაზე. სტუდენტებს გამოუმუშავდებათ დამოუკიდებელი სწავლისა და მუშაობის, უნარები.

- **ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება:**

პროგრამა სტუდენტებს შესძენს პრაქტიკულ გამოცდილებას ეთნოლოგიური მეთოდების გამოყენებით მოახდინონ მასალის ფიქსაცია-კლასიფიკაცია და ანალიზი. მათ შეეძლებათ მონაწილეობის მიღება ეთნიკურ პრობლემათა განხილვა-მოგვარების მიმართულებით წარმართულ საქმიანობაში. შეძლებენ გაანალიზონ რეგიონში მიმდინარე ეთნო-კულტურული პროცესები, რაც გავლენას ახდენს რეგიონში მიმდინარე პროცესებზე. პროგრამის კურსდამთავრებულები შეძლებენ ზოგად თეორიული და გარკვეული პრაქტიკული (საველე პრაქტიკის გავლისას მიღებული) ცოდნის საფუძველზე შეძლებენ გამოიყენონ თეორიული მიდგომები და არგუმენტები სხვადასხვა ეთნო-კულტურულ პრობლემასთან მიმართებაში, შეკრიბონ მათთვის საინტერესო მასალა, სათანადო მეთოდების გამოყენებით და მოხდინონ მონაცემთა ინტერპრეტაცია დარგში არსებული თანამედროვე მიდგომების გათვალისწინებით, გამოუმუშავდებათ სწავლისა და კვლევის დაგეგმა-ორგანიზების პრაქტიკული უნარი.

- **დასკვნის უნარი:**

სწავლების პროცესში სტუდენტებს გამოუმუშავდებათ ისეთი უნარები, როგორიცაა ანალიზისა და სინთეზის უნარი (კოგნიტიური უნარები); მათ შეეძლებათ მონაცემთა განზოგადება და თეორიული მეთოდების გამოყენებით განმაზოგადებელი დასკვნების გამოტანა.

- **კომუნიკაციის უნარი:**

პროგრამის კურსდამთავრებულებს გამოუმუშავდებათ ლინგვისტური უნარებიდან ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის, ასევე იდებისა და პრობლემების შესახებ მსჯელობის უნარი; ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობის უნარი და ეთიკური პასუხისმგებლობა (სოციალური უნარები).

- **სწავლის უნარი:**

გამოუმუშავდებათ სწავლისა და კვლევის დაგეგმა-ორგანიზების უნარი, ესეს, რეფერატის, საბაკალავრო ნაშრომის მომზადება ხელს შეუწყობს კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის პროექტების შემუშავების დაგეგმვის უნარის გამომუშავებას (მეთოდოლოგიური უნარი); გამოუმუშავდებათ სხვადასხვა წყაროებიდან ინფორმაციის მიღებისა და გამოყენების უნარი (ტექნოლოგიური უნარი);, სისტემური უნარებიდან დამოუკიდებელი სწავლისა და მუშაობის, უნარები.

- **ღირებულებები:**

პროგრამის კურსდამთავრებულებს განუვითარდებათ სამყაროს რელატივისტური ხედვის, შესაბამისად შემწყნარებლობისა და სამოქალაქო, ღია საზოგადოებისთვის დამახასიათებელი ღირებულებები, მათ შეეძლებათ ამ ღირებულებათა ფორმირების პროცესში მონაწილეობა და მათ დასამკვიდრებლად სწრაფვა.

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები:

ზემოთაღნიშნული შედეგები მიღწევა სალექციო-სასემინარო მუშაობისას აქტიურობის, პრეზენტაციების, კოლოკვიუმებისა და ტესტების მეშვეობით, სასემინარო მუშაობისას მიცემული პრაქტიკული დავალებების შესრულების, ესეების, საველე ანგარიშების, საბაკალავრო ნაშრომის მომზადებითა და საველე საექსპედიციო მუშაობაში აქტიური ჩართვით.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის თანახმად

შეფასება ხორციელდება შემდეგნაირად: 91 -100 – ფრიადი, A; 81-90 –ძალიან კარგი, B; 71-80– კარგი,C; 61-70–დამაკმაყოფილებელი, D; 51-60–საკმარისი, E; 41-50– ვერ ჩააბარა, FX; 0-40 – ჩაიჭრა, F. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით.

დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს (კომბინირებული გამოცდა); დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

დასაქმების სფეროები:

პროგრამის დასრულების შემდეგ ახალგაზრდები შეძლებენ საქმიანობა გააგრძელონ სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში, პედაგოგიკის დამატებითი პროგრამის არჩევის შემთხვევაში სტუდენტს საშუალება ეძლევა მოიპოვოს მასწავლებლის მაძიებლის სტატუსი ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში, ხოლო 1-წლიან მაძიებლობის პერიოდის და მასწავლებლის სასერთიფიკაციო გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემთხვევაში მოიპოვებს მასწავლებლობის უფლებას. პროგრამის კურსდამთავრებულებს ასევე შეეძლებათ იმუშაონ კულტურის და ეთნიკური საკითხებით დაკავებულ სახელმწიფო და არასამთავრობო სტრუქტურებში. ისინი შეიძლება დასაქმდნენ რეგიონის ეთნო-კულტურული, ყოფითი, ეკონომიკურ-პოლიტიკური პრობლემების გადაჭრით დაკავებულ ორგანიზაციებში, მასობრივი მედიის საშუალებებში, ტურისტულ სააგენტოებში.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი № 1

სილაბუსები: იხ. დანართი № 2

პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფესორი ქეთევან ხუციშვილი

დამატებითი ინფორმაცია: პროგრამა თავსებადია ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ყველა და ასევე სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საბაკალავრო პროგრამებთან. პროგრამა ეთნოლოგია ხელს შეუწყობს სტუდენტებს უფრო მეტად გაიფართოონ თვალსაწიერი და ცოდნა, რაც მათ კონკურენტუნარიანს გახდის შრომითი ბაზარისთვის. პროგრამა ეთნოლოგიის კურსდამთავრებულებს შეეძლებათ სწავლა განაგრძონ პროველ ყოვლისა სამაგისტრო პროგრამებზე – „ეთნოლოგია“ და „სოციალური და კულტურული ანთროპოლოგია“, ასევე ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა და სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა სამაგისტრო პროგრამებზე.

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ: იხ. დანართი № 3

1. პროფ. ისტ. მეცნ. დოქტორი ქ. ხუციშვილი,

2. ასოც. პროფ. ისტ. დოქტორი რ. გუჯეჯანი,
3. ასოც. პროფ. ისტ. დოქტორი თეიმურაზ გვიმრაძე
4. თ. ქამუშაძე- ანთროპოლოგიის დოქტორი, მოწვეული ლექტორი
5. ასოც. პროფ. ფილ. მეცნ. დოქტორი ქ. სიხარულიძე
6. ემერიტს პროფ. ფილ. მეცნ. დოქტორი თ. ქურდოვანიძე
7. ასოც. პროფ. ფილ. დოქტორი გ. შაბაშვილი
8. ასოც. პროფ. ფილ. დოქტორი ე. გოგიაშვილი

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსების შესახებ: იხ. დანართი № 4

პროგრამის მუშაობისათვის მატერიალურ ბაზას წარმოადგენს თსუ ჰუმანიტარული ფაკულტეტის ეთნოლოგიის ინსტიტუტი, მის დეპარტამენტებთან არსებული ბიბლიოთეკები და ტექნიკური აღჭურვილობა, ასევე ფაკულტეტის ბიბლიოთეკა და რესურს-ცენტრი და საველე ეთნოგრაფიული ექსპედიციები. პროგრამის განხორციელება ხელშეწყობილია სათანადო კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით; სასწავლო მასალა დაფუძნებულია ეთნოლოგიის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა:

თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ეთნოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა ხდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიუჯეტიდან, რომელიც უნივერსიტეტის ბიუჯეტის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს. საფაკულტეტო ბიუჯეტი უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების შრომის ანაზღაურებას, პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოვლასა და სრულყოფას.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ამა თუ იმ აკადემიურ თანამდებობაზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, საკონკურსო თანამდებობასთან კონკურსანტის კვალიფიკაციისა და კომპეტენციის შესაბამისობის მიხედვით არჩეული აკადემიური პერსონალისა და ფაკულტეტის/ ინსტიტუტის/დეპარტამენტის/ პროგრამის ხელმძღვანელის წარდგინებით მოწვეული პერსონალის (დოქტორები, მეცნიერ-მკვლევრები, მასწავლებლები) პროგრამის განხორციელების პროცესში ჩართულობის სტაბილურობას უზრუნველყოფს მათთან შრომითი ხელშეკრულების გაფორმება და ამ ხელშეკრულების პირობები.

დამატებითი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: ეთნოლოგია/Ethnology

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 60 ECTS კრედიტი. დამატებით საბაკალავრო პროგრამაში 60 ECTS კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად: 40 ECTS კრედიტი ეთმობა სავალდებულო სასწავლო კურსებს. 20 ECTS კრედიტი განკუთვნილია არჩევითი სასწავლო კურსებისთვის.

სწავლების ენა: ქართული ენა

პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია ფართო თეორიული და პრაქტიკული სისტემური ცოდნა მისცეს კურსდამთავრებულს ეთნოლოგიის, როგორც დარგის მიზნებისა და მეთოდებისა. ასეთი კადრების მომზადებას პრაქტიკული მნიშვნელობა აქვს თანამედროვე ქართული სახლემწიფოსთვის, რადგან დღეისათვის და მომავალშიც ქართული სახელმწიფოსა და პოლიტიკის განსაკუთრებული ყურადღების ობიექტი უნდა იყოს რეგიონში მიმდინარე ეთნო-კულტურული პროცესები, რაც გავლენას ახდენს რეგიონის ქვეყნებსა და ხალხებზე, და რიგ შემთხვევებში მიმდინარე პროცესებზე.

ამ მიზნის მისაღწევად პროგრამა ითვალისწინებს შემდეგი ამოცანების განხორციელებას, კერძოდ,

- მისცეს კურსდამთავრებულებს თანამედროვე ეთნოლოგიური მეთოდების, თეორიების ცოდნა და მათი პრაქტიკული გამოყენების უნარი, რომელთა საფუძველზეც შეეძლებათ წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად პრაქტიკული კვლევების განხორციელება.
- გამოუმუშაოს სტუდენტებს საველე მონაცემების საფუძველზე მსოფლიოს ხალხთა სოციო-კულტურული განსხვავებულობის რელატივისტური კვლევის უნარი, რათა მათ შეეძლოთ მიმდინარე ეთნო-კულტურულ პროცესებზე დაკვირვება და მათი განვითარების პერსპექტივების პროგნოზირება. მოამზადოს ეთნოგრაფიული რეალობისა და თავისებურებების (განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება კავკასიის რეგიონსა და საქართველოზე) მცოდნე კადრი, რომლისთვისაც კარგად იქნება ცნობილი კავკასიისთვის დამახასიათებელი პრობლემები, რეგიონში მცხოვრები ხალხების ისტორიულ-კულტურული ურთიერთობები, მათი ყოფა და ისტორიის ხანგრძლივ პერიოდებზე გავლენის მქონე ღირებულებათა სისტემები, ეთნიკური კატეგორიები, ინტერეთიკური ურთიერთობების მარეგულირებელი ფაქტორები.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: ერთიანი ეროვნული გამოცდები

სწავლის შედეგი:

პროგრამის კურსდამთავრებულებს შეუძლიათ თავიანთ ძირითად სპეციალობასთან კომბინირებით და ზოგადთეორიული და გარკვეული პრაქტიკული (საველე პრაქტიკის გავლისას მიღებული) ცოდნის საფუძველზე გამოიყენონ როგორც სტანდარტული ასევე გამორჩეული თეორიული მიდგომები და არგუმენტები სხვადასხვა ეთნო-კულტურულ პრობლემასთან მიმართებაში, შეკრიბონ მათთვის საინტერესო მასალა, სათანადო მეთოდების გამოყენებით და მოახდინონ მონაცემთა ინტერპრეტაცია დარგში არსებული თანამედროვე სტანდარტული მიდგომების გათვალისწინებით. სწავლების პროცესში სტუდენტებს გამოუმუშავდებათ ისეთი უნარები, როგორიცაა ინდივიდუალური და

ჯგუფური მუშაობის, ინფორმაციის მოპოვების, ასევე იდებისა და პრობლემების შესახებ მსჯელობის დროს საჭირო კომუნიკაციის უნარები.

- ცოდნა და გაცნობიერება:**

კურსდამთავრებულებს აქვთ დარგობრივი თეორიული ცოდნა ეთნოლოგიური მეცნიერების ჩამოყალიბებისა და განვითარების ისტორიის, ძირითადი თეორიული მიდგომებისა და მიმდინარეობების, დარგის განვითარების თანამედროვე ტენდეციების შესახებ. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია საქართველოსა და კავკასიის ეთნოლოგიური პრობლემების შესწავლაზე. კურსდამთავრებულებს გამომუშავებული აქვთ დამოუკიდებელი სწავლისა და მუშაობის უნარები.

- ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება:**

პროგრამა უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულთათვის პრაქტიკულ გამოცდილებას, ეთნოლოგიური მეთოდების გამოყენებით მოახდინონ მასალის ფიქსაცია-კლასიფიკაცია. აქვთ უნარი, გაანალიზონ რეგიონში მიმდინარე ეთნო-კულტურული პროცესები, რაც გავლენას ახდენს აქ მიმდინარე პროცესებზე. პროგრამის კურსდამთავრებულებს გამოუმუშავდებათ სწავლისა და კვლევის დაგეგმა-ორგანიზების პრაქტიკული უნარი.

- დასკვნის უნარი:**

სწავლების პროცესში კურსდამთავრებულები იძენენ ისეთ უნარებს, როგორიცაა ანალიზისა და სინთეზის უნარი (კოგნიტიური უნარები); მათ შეუძლიათ მონაცემთა განზოგადება და თეორიული მეთოდების გამოყენებით განმაზოგადებელი დასკვნების გამოტანა.

- კომუნიკაციის უნარი:**

პროგრამის კურსდამთავრებულებს გამომუშავებული აქვთ ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის, ასევე იდებისა და პრობლემების შესახებ მსჯელობის უნარი; ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობის უნარი და ეთიკური პასუხისმგებლობა (სოციალური უნარები).

- სწავლის უნარი:**

მათ აქვთ სწავლისა და კვლევის დაგეგმვა-ორგანიზების უნარი, ესეს, რეფერატის მომზადება ხელს უწყობს კვლევითი და პრაქტიკული ხასიათის პროექტების შემუშავება-დაგეგმვის უნარის გამომუშავებას (მეთოდოლოგიური უნარი); სისტემური უნარებიდან დამოუკიდებელი სწავლისა და მუშაობის უნარები.

- ღირებულებები:**

პროგრამის კურსდამთავრებულებს განუვითარდებათ სამყაროს რელატივისტური ხედვის, შესაბამისად შემწყნარებლობისა და სამოქალაქო, ღია საზოგადოებისთვის დამახასიათებელი ღირებულებები, მათ შეეძლებათ ამ ღირებულებათა ფორმირების პროცესში მონაწილეობა და მათ დასამკვიდრებლად სწრაფვა.

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები:

ზემოთაღნიშნული შედეგები მიღწევა სალექციო-სასემინარო მუშაობისას აქტიურობის, პრეზენტაციების, კოლოკვიუმებისა და ტესტების მეშვეობით, სასემინარო მუშაობისას მიცემული პრაქტიკული დავალებების შესრულების, ესეების, საველე ანგარიშების მომზადებითა და საველე საექსპედიციო მუშაობაში აქტიური ჩართვით.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის თანახმად შეფასება ხორციელდება შემდეგნაირად: 91 -100 – ფრიადი, A; 81-90 –ძალიან კარგი, B; 71-80– კარგი,C; 61-70–დამაკმაყოფილებელი, D; 51-60–საკმარისი, E; 41-50– ვერ ჩააბარა, FX; 0-40 – ჩაიჭრა, F. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით.

დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი გამოცდა. სასწავლო კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით იგი დამატებით შეიძლება ზეპირი გამოცდის კომპონენტსაც შეიცავდეს (კომბინირებული გამოცდა); დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ფორმატს ადგენს შესაბამისი სასწავლო კურსის ავტორი/ავტორები. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

დასაქმების სფეროები:

პროგრამის დასრულების შემდეგ ახალგაზრდები შეძლებენ თავიანთ ძირითად სპეციალობასთან კომბინირებით საქმიანობა გააგრძელონ სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში, კულტურის და ეთნიკური საკითხებით დაკავებულ სახელმწიფო და არასამთავრობო სტრუქტურებში. ისინი შეიძლება დასაქმდნენ რეგიონის ეთნო-კულტურული, ყოფითი, ეკონომიკურ-პოლიტიკური პრობლემების გადაჭრით დაკავებულ ორგანიზაციებში, მასობრივი მედიის საშუალებებში, ტურისტულ საგენტოებში.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი № 1

სილაბუსები: იხ. დანართი № 2

პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფესორი ქ. თევან ხუციშვილი

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ: იხ. დანართი № 3

1. პროფ. ისტ. მეცნ. დოქტორი ქ. ხუციშვილი,
2. ასოც. პროფ. ისტ. დოქტორი რ. გუჯეჯიანი,
3. ასოც. პროფ. ისტ. დოქტორი თეიმურაზ გვიმრაძე
4. თ. ქამუშაძე- ანთროპოლოგის დოქტორი, მოწვეული ლექტორი
5. ასოც. პროფ. ფილ. მეცნ. დოქტორი ქ. სიხარულიძე
6. ემერიტს პროფ. ფილ. მეცნ. დოქტორი თ. ქურდოვანიძე
7. ასოც. პროფ. ფილ. დოქტორი გ. შაბაშვილი
8. ასოც. პროფ. ფილ. დოქტორი ე. გოგიაშვილი